[2019] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 819

ਹਰੀ ਸਟੀਲ ਐਂਡ ਜਨਰਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4265)

ਅਪ੍ਰੈਲ 24, 2019

[ਆਰ. ਭਾਨੁਮਤੀ ਅਤੇ ਆਰ. ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈਡੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908 - ਆਦੇਸ਼ 12, ਨਿਯਮ 6 -ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ - ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ - ਮੁਦਈ ਕੇਸ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ.2 - ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਕੰਪਨੀ 'ਟੀ' ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫਰੈਂਚਾਈਜ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰ - ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸ਼ਡਿਊਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਕੁੱਲ 55.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ - ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਭਾਵ ਚੈੱਕ ਰਾਹੀਂ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਕਦ ਦਿੱਤੇ - ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ - ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਾਅਲੀ/ਮਨਘੜਤ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ - ਰਾਹਤਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸੌਭਵਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਹੱਦ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੰਡਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਸੀਦ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਕਦੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ Or.12, ਨਿਯਮ 6 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ

ਕੀਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ 12, ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ: ਆਦੇਸ਼ 12, ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਕੇ ਨਿਰਣਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ/ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਇਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਦਾਖਲੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਸੀ - ਅਗਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮਿਤੀ 01.11.2006 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਆਦੇਸ਼ 12, ਨਿਯਮ 6 ਅਧੀਨ ਮਿਤੀ 09.02.2007 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਸਾਲ 2010 ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਗੰਭੀਰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12, ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਰੋਵਿੰਗ ਇਨਕੁਆਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ

ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ: 1. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ

ਸ਼ਰਤ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਮਿਤੀ 03.05.2005 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪੰਨੇ 3 ਅਤੇ 4 ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਮਨਘੜਤ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁੱਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਕੁਝ ਪੰਨੇ ਮਨਘੜਤ ਹਨ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਬੰਧ/ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਘੜਤ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 33] [840-ਜੀ-ਐਚ; 841-ਏ-ਬੀ]

2. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮਿਤੀ 01.11.2006 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 25.01.2007 ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ 12, ਨਿਯਮ 6 ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਮਿਤੀ 9.2.2007 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਲ 2010 ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12, ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਦਾਖਲਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਣ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੰਭੀਰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12, ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 37] [842- ਈ-ਜੀ]

3. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਹੈ। ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਿਤੀ 1.11.2006 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਤੀ 20.3.2007 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਸਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਅਨੀਗਲਾਸੇ ਯੋਹਾਨਨ ਬਨਾਮ ਰਾਮਲਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(c) ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ (ii) ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਬੇਦਾਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਹਤ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਰਾਹਤ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 38] [842-ਐਚ; 843-ਏ-ਈ; 844- ਏ]

4. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12, ਨਿਯਮ 6 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 40] [844- ਸੀ-ਡੀ]

ਹਿਮਾਨੀ ਅਲੋਇਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਟਾਟਾ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ **(2011) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 273: [2011] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 60**; ਐਸ.ਐਮ. ਆਸਿਫ ਬਨਾਮ ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਜਾਜ **(2015) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 287: [2015] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 179;** ਬਲਰਾਜ ਤਨੇਜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੁਨੀਲ ਮਦਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1999) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 396: [1999] 2 Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 258;** ਅਨੀਗਲਾਸੇ ਯੋਹਾਨਨ ਬਨਾਮ ਰਾਮਲਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2005) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 534: [2005] 3 Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 440 - ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**।

ਕਮਲ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਲਤਾ ਜੋਸ਼ੀ **2019 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 12;** ਸਰਦਾਮਨੀ ਕੰਡੱਪਨ ਬਨਾਮ ਐਸ. ਰਾਜਲਕਸ਼ਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2011) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 18: [2011] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 874;** ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2006) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 498: [2006] 4 Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 259;** ਊਸ਼ਾ ਬਾਲਾਸ਼ਾਹੇਬ ਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਿਰਨ ਅੱਪਸੋ ਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2007) **5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 602: [2006] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 259**; ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2000) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 120: [2000] 2 Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 187;** ਕਰਮ ਕਪਾਹੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਲਾਲ ਚੰਦ ਪਬਲਿਕ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (**2010) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 753: [2010] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 422;** ਊਸ਼ਾ ਰੈਕਟੀਫਾਇਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ **(2011) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 571: [2011] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 347**; ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜਾਨਕੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ **ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1967 ਐਸ.ਸੀ. 341: [1967] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1;** ਵਿਜੇ ਮਾਈਨ ਬਨਾਮ ਸੱਤਿਆ ਭੂਸ਼ਣ ਕੌਰਾ **2007 (142) ਡੀ.ਐਲ.ਟੀ. 483**; ਰਾਜੀਵ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਬਨਾਮ ਸੰਜੀਵ ਤੁਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ **ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 2005 ਦਿੱਲੀ 319**; ਥਿਮੱਪਾ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਰਮਨਾ ਰਾਏ ਅਤੇ **ਹੋਰ (2007) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 63: [2006] 6 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 855;** ਅਲਟਰਾਮੈਟਿਕਸ ਸਿਸਟਮਜ਼

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2007) 4 ਐਮਐਚ.ਐਲ.ਜੇ. 847 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ** ।

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਹਵਾਲਾ</u>

[2015] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 179	**ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 16**
[2011] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 60	**ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 16**
1999] 2 Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 258	**ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 16**
[2011] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.874	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 16**
[2006] 4 Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.259	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 16**
[2006] 4 Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.259	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 16**
[2000] 2 Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.187	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 18**
[2010] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.422	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 18**
[2011] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.347	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 19**
[1967] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.1	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 19**
[2006] 6 Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.855	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 22**
[2005] 3 Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 440	**ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 24**

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4265

ਮਿਤੀ 02.08.2018 ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2017 ਦੇ ਐਫ.ਏ.ਓ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 268 ਵਿੱਚ ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਪੀ.ਐਸ. ਨਰਸਿਮਹਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਮਨੀਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਨੁਲ ਰਸਤੋਗੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਨੇਹਲਤਾ ਮੱਲ, ਰਾਹੁਲ ਜੀ. ਤਨਵਾਨੀ, ਵੀ.ਸੀ. ਸ਼ੁਕਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਿੰਦੂਸਾ ਵੀ.ਐਨ.ਐਲ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੌਮਿਆ ਜੈਕਰਨ ਸਿੰਘ, ਰਿਸ਼ੀ ਰਾਜ ਸ਼ਰਮਾ, ਡਾ. (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ) ਵਿਪਿਨ ਗੁਪਤਾ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਆਰ. ਬਸੰਤ, ਏ.ਐਸ. ਚੰਦਿਓਕ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਮੀਤ ਅਰੋੜਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਵਿਤਾ ਵਾਡੀਆ, ਰਿਸ਼ਭ ਬਾਂਸਲ, ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਕੇਸ਼ਵ ਸਹਿਗਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮਾਪਿਕਾ ਬਿਸਵਾਸ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਰੁਤੀ ਜੋਸ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਢੋਲਕੀਆ, ਪੀ.ਐਸ. ਸੁਧੀਰ, ਰੋਹਨ ਚਾਵਲਾ, ਰਿਸ਼ੀ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਨੀ ਮੈਥਿਊ, ਭਰਤ ਸੂਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਰੁਤੀ ਜੋਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਆਰ. ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈੱਡੀ, ਜੇ. ਇਜਾਜਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ।

2. ਇਹ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ 2006 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 2046 ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 2017 ਦੇ ਐਫ.ਏ.ਓ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 268 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 2 ਅਗਸਤ 2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 2006 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 2046 ਵਿੱਚ 2007 ਦੇ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 1557 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਿਤੀ 24.7.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ:

(i) ਸੀ.ਐਸ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 2046/2006 ਵਿੱਚ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 1557/2007 'ਤੇ ld.ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 24 ਜੁਲਾਈ 2017 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ii) ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 1557/2007 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

(iii) ਰਜਿਸਟਰੀ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਸ਼ੀਟ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗੀ।

(iv) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 50.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਗੇ।

(v) ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਤੁਰੰਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ।

(vi) ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਰਕਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਨਾਮ ਚੈੱਕ ਰਾਹੀਂ ਸੀ.ਐਸ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 2046/2006 ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਕਤ ਚੈੱਕ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਰਸੀਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(vii) ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਕੱਲੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

(viii) ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮਿਤੀ1 ਨਵੰਬਰ 2006 ਤੋਂ ਜੁਲਾਈ, 2018 ਤੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਲਈ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 11 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ 11,50,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਗੇ।

(ix) ਹਰੇਕ ਦੀ ਲਾਗਤ 1,00,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਜਿਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੱਜ ਤੋਂ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕੋਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਸੀਦਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

(x) ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ S.no viii) ਅਤੇ (9) ਉੱਪਰ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗਤਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਕਾਇਆ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲਾਗਤਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਕੱਟਣ ਅਤੇ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ DHCLSC, DHCMCC ਅਤੇ DIAC ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(xi) ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅੱਪ-ਟੂ-ਡੇਟ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਜੋ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

(xii) ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

3. ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 1557 ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਖਲਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਹਤ ਦੇ ਕੇ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

4. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਮਿਤੀ 7.4.2005 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨੰਬਰ ਏ -22, ਮੋਹਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਸਟੇਟ, ਮਥੁਰਾ ਰੋਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 6 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1/ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ 10 ਲੱਖ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਥਾਈ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਵਜੋਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਸਮੇਤ 'ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਟੋਯੋਟਾ' ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 7.4.2005 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ

ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ/ਦੂਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਹੀਂ 'ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਟੋਯੋਟਾ' ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਫ੍ਰੈਂਚਾਇਜ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਕੁੱਲ 55.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੱਗੇ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 7.4.2005 ਨੂੰ ਹੋਏ ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਕਦ ਅਤੇ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਚੈੱਕ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਉਕਤ ਰਕਮ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 7.4.2005 ਦੀ ਸਮਝ/ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁੱਲ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

(i) ਮੋਹਨ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ, ਮਥੁਰਾ ਰੋਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਨੰਬਰ ਏ-22 ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ 49 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ।

(ii) ਟੋਯੋਟਾ ਕਿਰਲੋਸਕਰ ਮੋਟਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਫਰੈਂਚਾਇਜ਼ੀ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ 6 ਕਰੋੜ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ 'ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਟੋਯੋਟਾ' ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਗਏ।

(iii) ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮਿਤੀ 15.6.2005 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਇਆ।

5. ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ

ਹੋਰ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਅੰਸ਼ਕ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਪਹਿਲੂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"2 (ਏ) 55,50,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਪਚਵੰਜਾ ਕਰੋੜ ਪੰਜਾਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦੇ ਕੁੱਲ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ 5,00,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੇਚਣ ਲਈ:

a) ਚੈੱਕ ਨੰਬਰ 840711 ਮਿਤੀ 7.4.2005 ICICI ਬੈਂਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਗ ਵੈਸਟ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ - 1,00,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ।

b) ਚੈੱਕ ਨੰਬਰ 840633 ਮਿਤੀ 28.4.2005 ICICI ਬੈਂਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਗ ਵੈਸਟ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ - 1,00,00,000/- ਰੁਪਏ ।

c) ਨਕਦ - 3,00,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ।

ਜਿਸ ਦੀ ਰਸੀਦ ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

6. ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 25.01.2007 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

7. ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੁੱਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਹਨ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਯਾਨੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਦਿਲਾਵਰੀ ਦੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਅਲੀ/ਜਾਅਲੀ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1)(b) ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 340 ਤਹਿਤ 2005 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 1508 ਵਿੱਚ 2006 ਦੇ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 61 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਵਿਚਾਰਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦੀ ਕੋਈ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

8. ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ 19074.69 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ ਏ-22, ਮੋਹਨ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ, ਮਥੁਰਾ ਰੋਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਪਰ ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਹੱਦ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 03.05.2005 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਲਮ ਖਾਲੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਭਰੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਟੀ.ਆਰ. ਆਰੀਆ ਭਾਵ ਤੀਜੇ ਬਚਾਓਕਰਤਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਸਮੇਤ ਝੂਠੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਧੋਖੇ ਨਾਲ 3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਕਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਰਫ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਚੈੱਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਟੀ.ਆਰ. ਆਰੀਆ (ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3) ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ

ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਦਸਤਖਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅੰਤਮ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

9. ਮਿਤੀ 25.01.2007 ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 20 ਮਾਰਚ, 2007 ਨੂੰ 2007 ਦਾ I.A. ਨੰਬਰ 3370 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਤਿਆਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਤੀ ਮਿਤੀ ਮਿਤੀ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

10. ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2/ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਬਿਆਨ ਮਿਤੀ 21.9.2007 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਲਈ 2007 ਦੀ ਆਈਏ ਨੰਬਰ 5422 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 8.12.2008 ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮਿਤੀ 02.02.2010 ਅਤੇ ਮਿਤੀ 05.05.2010 ਨੂੰ ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

"ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਦੇ:

1. ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮਿਤੀ 03.05.2005 ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ? OPP

2. ਕੀ ਮਿਤੀ 03.05.2005 ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਪੰਨੇ 3 ਅਤੇ 4 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ? OPD-1 ਤੋਂ 6

3. ਕੀ ਮਿਤੀ 07.04.2005 ਦੀ ਰਸੀਦ ਜਾਅਲੀ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਹੈ? OPD-1 ਤੋਂ 6

4. ਰਾਹਤ

ਵਾਧੂ ਮੁੱਦੇ:

1. ਕੀ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੋਇਆ ਹੈ? OPP

2. ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ/ਇੰਟਰਪੋਲੇਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ.

11. ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2/ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ 2007 ਦਾ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 1557 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਸਵੀਕਾਰਾਂ ਦੇ

ਅਧਾਰ ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 2007 ਦੇ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 1557 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਚੌਥਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 2006 ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 4109-4110 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਥਾਣਾ ਸਰਿਤਾ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ 2006 ਦੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 517 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ .ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਅਤੇ 120 ਬੀ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਰਜ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨੀ (ਪਹਿਲਾ ਖਰੀਦਦਾਰ) ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ24.5.2003 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੌਰਾਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਕਈ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਕੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬੂਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਵਾਰਤਾਕਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪੰਨੇ 3 ਅਤੇ 4 ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਨਿਆਂ ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਖਤ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 10,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੋ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪਰ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਹੀਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਾਰਤਾਕਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦੇ

ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਮਨਘੜਤ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਜੈਲੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ 2005 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 1508 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2006 ਦੇ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 61 ਵਿੱਚ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 340 ਤਹਿਤ 2005 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 1508 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

12. ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪੰਨੇ 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਦਾਖਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦਾਖਲੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਮਿਤੀ 24.7.2017 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ 2007 ਦੇ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 1557 ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ 'ਤੇ 50,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ।

13. ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1966 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਿਤੀ 2.8.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਮਿਤੀ 24.7.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਦੇ ਕੇ 2007 ਦੇ ਆਈ.ਏ.ਨੰਬਰ 1557 ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ

ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ 50.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 31 ਮਾਰਚ, 2006 ਮਿਤੀ 31 ਮਾਰਚ, 2007 ਅਤੇ ਮਿਤੀ 31 ਮਾਰਚ, 2005 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ । ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਖਲਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਸਲ ਟ੍ਰਾਈਬਲ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾ ਸਕੇ।

14. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਐਸ. ਨਰਸਿਮਹਾ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ:

15. ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਾਲ 2006 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪੰਨੇ 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਗੰਭੀਰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਹੁੰਚੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ

ਸ਼ਰਤ ਦਾਖਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਵਜੋਂ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਰਾਹਤ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਪੂਰੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤ ਵੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ **ਐਸ.ਐਮ. ਆਸਿਫ ਬਨਾਮ ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਜਾਜ**[1] ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਦਾਖਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। **ਹਿਮਾਨੀ ਅਲਾਇਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਟਾਟਾ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ**[2] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ **ਬਲਰਾਜ ਤਨੇਜਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੁਨੀਲ ਮਦਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ**[3] ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਅਤੇ ਮਨਘੜਤ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ **ਕਮਲ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਲਤਾ ਜੋਸ਼ੀ**[4] ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ **ਸਰਦਾਮਨੀ ਕੰਡੱਪਨ ਬਨਾਮ ਐਸ ਰਾਜਲਕਸ਼ਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ**[5]ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ . ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। **ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ**[6] ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ **ਊਸ਼ਾ ਬਾਲਾਸ਼ਾਹੇਬ ਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਕਿਰਨ ਅੱਪਸੋ ਸਵਾਮੀ**[7] ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

16. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

17. ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 7.4.2005 ਅਤੇ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਈ ਦਾਖਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ; 1976 ਦੇ ਐਕਟ 104 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੇ ਗਏ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. 1908 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੋਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾ ਚਾਹੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਬੂਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਾਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਖਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਛੇੜਛਾੜ ਅਤੇ ਮਨਘੜਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

---

[1] (2015) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 287

[2] (2011) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 273

[3] (1999) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 396

[4] 2019 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. Online ਐਸ.ਸੀ. 12

[5] (2011) 12 ਐਸਸੀਸੀ 18

[6] (2006) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 498

[7] (2007) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.602

.

18. ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਅਰਥ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ **ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ**[8] ਦੇ ਕੇਸ ਅਤੇ **ਕਰਮ ਕਪਾਹੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਲਾਲ ਚੰਦ ਪਬਲਿਕ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਹੋਰ**[9] ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ।

19. ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ਼ਾ **ਰੈਕਟੀਫਾਇਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਸੈਂਟਰਲ ਆਬਕਾਰੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ** ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

20. ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। **ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜਾਨਕੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ**[11]ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ **ਵਿਜੇ ਮਾਈਨ ਬਨਾਮ ਸੱਤਿਆ ਭੂਸ਼ਣ ਕੌਰ**[12] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਸਵੀਕਾਰਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

---

[8] (2000) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 120

[9] (2010) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 753

[10] (2011) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 571

[11] ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1967 ਐਸ.ਸੀ. 341

[12] 2007 (142) ਡੀ.ਐਲ.ਟੀ. 483

21. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਬਸੰਤ ਨੇ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵੀ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

22. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਢੋਲਕੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਈ ਦਾਖਲੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਆਫ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟ ਐਂਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਵਜੋਂ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ **ਰਾਜੀਵ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਬਨਾਮ ਸੰਜੀਵ ਤੁਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ**[13] ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ **ਥਿਮੱਪਾ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਰਮਨਾ ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ**[14] ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ **ਅਲਟਰਾਮੈਟਿਕਸ ਸਿਸਟਮਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕੇਸ**[15] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

23. ਸ੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦਾਖਲੇ ਇੱਕੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਖਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਬੇਨਤੀਆਂ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ 1 ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ 'ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ' ਦੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼

ਲਈ ਹੈ ਪਰ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਕੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

24. ਦੂਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਐਸ.ਨਰਸਿਮਹਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਰਾਹਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਸਮਝੌਤਾ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ **ਅਨੀਗਲਾਸੇ ਯੋਹਾਨਨ ਬਨਾਮ ਰਾਮਲਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ**[16] ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

---

13 ਏ.ਆਈ.ਆਰ.2005 ਦਿੱਲੀ 319

[14] (2007) 14 ਐਸਸੀਸੀ 63

[15] (2007) 4 ਐਮਐਚ ਐਲ.ਜੇ. 847

25. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"6.ਦਾਖਲਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ:- (1) ਜਿੱਥੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਚਾਹੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਦਾਲਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਮਤੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਓ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿਓ ਜੋ ਉਹ ਸਹੀ ਸਮਝੇ।

(2) ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

26. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਨੂੰ 1976 ਦੇ ਐਕਟ 104 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 ਵਿੱਚ ਕਈ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। 1976 ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਖਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਸੋਧ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਦਾਖਲੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦਾਖਲਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

27. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅੱਧੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 24.05.2003 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਭਾਵ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਜੈਲੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਜੈਲੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਉਕਤ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਅਗਸਤ, 2004 ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 7.4.2005 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 – ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧ/ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਈਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਭਾਵ 10,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ। ਚੈੱਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਨਕਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ 10,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਹੈ। ਦੋ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 10,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਤਿੰਨ

ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਪੰਨੇ 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਨਘੜਤ ਰਚਨਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨੀ ਭਾਵ ਚੌਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਚੌਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 2005 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 1508 ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੌਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਨੂੰ ਅਸਲ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਰਸੀਦ ਚੌਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੌਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਅਤੇ ਮਨਘੜਤ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 340 ਤਹਿਤ 2005 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 1508 ਵਿੱਚ 2006 ਦਾ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 61 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਿਤੀ 3.1.2006 ਨੂੰ ਸੀ.ਐਸ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 2046 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 1.11.2006 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 25.1.2007 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁੱਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾ ਕੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਅਲੀ ਅਤੇ ਮਨਘੜਤ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦੀ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਠੋਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ

ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਲਮ ਖਾਲੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 9.2.2007 ਨੂੰ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ 19.3.2007 ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2006 ਦੇ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 1557 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। 2007 ਦੇ ਆਈਏ ਨੰਬਰ 1557 ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਚੌਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਿਆਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਮਿਤੀ 24.7.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਮਨਘੜਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪੰਨੇ 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਜਾਅਲੀ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਦਾਖਲਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 41 ਅਤੇ 42 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

---

[16] (2005) 7 SCC 534

"41. ਉਪਰੋਕਤ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਚੈੱਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 6 ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦੋ ਪੰਨਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਜਿਸ ਵਿੱਚ 3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਕਦ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਨਿਆਂ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਖਤ ਹਨ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 05.05.2010 ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ 3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਨਕਦੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦਿਖਾ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ - ਜੋ ਅਸਲ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਹਨ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 03.05.2005 ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਮਝੌਤਾ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

42. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਾਖਲੇ ਬਾਰੇ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ / ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਵੀਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 6 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ / ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਟੋਯੋਟਾ ਦੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ; ਇਹ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 49 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ; ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਟੋਯੋਟਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਲਈ 6.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਟੋਯੋਟਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧ ਕੀਮਤ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇੰਨੀ ਹੀ ਰਕਮ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ।

ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 6 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਖਲੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, ਭਾਵ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਚੈੱਕ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ 3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਕਦ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 6 ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸਿਰਫ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਚੈੱਕ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਝਗੜਾ ਮਟਰ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਕਤ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

28. ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 7.4.2005 ਅਤੇ ਮਿਤੀ3.5.2005 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ/ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ 10,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਚੈੱਕ ਰਾਹੀਂ ਦੋ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝੌਤਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪੰਨੇ 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਖਤ ਕਰਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ/ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਿਰਫ ਸਵੀਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 2006 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 2046 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਚੌਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਜੈਲੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 3.1.2006 ਨੂੰ 2005 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 1508 ਵਿੱਚ 2006 ਦਾ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 61 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਈ.ਏ. ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 7.12.2016 ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2006 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 2046 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 1.11.2006 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 2005 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ.(ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 1508 ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੌਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 2006 ਦਾ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 61 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਮਨਘੜਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਪੰਨਾ 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਜਾਅਲੀ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਦਾਖਲੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਾਲ 2004-05, 2005-06 ਅਤੇ 2006-07 ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਬੋਧਿਤ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਜਾਅਲੀ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟਾਂ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਡੀਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਆਰ. ਵਰਸ਼ਨੇ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਟੀ.ਆਰ. ਆਰੀਆ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3) ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਆਰਓਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਹੈ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟਾਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਟੈਂਡ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ।

29. **ਹਿਮਾਨੀ ਅਲਾਇਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਟਾਟਾ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ

ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਦਾਖਲੇ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਬਚਾਓ ਯੋਗ ਹੈ। ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 11 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"11. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ "ਸਵੀਕਾਰ" ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਦਾਖਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸੁਚੇਤ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼12 ਨਿਯਮ 6 ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਸਥਾਈ ਹੈ ਬਲਕਿ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਦਾਖਲੇ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜੋ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਰਾਹੀਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਾਅ ਤੋਂ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਸਪਸ਼ਟ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੇ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ "ਸਵੀਕਾਰ" ਹੋਵੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। (ਇਹ ਵੀ ਦੇਖੋ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ [(2000) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 120), ਕਰਮ ਕਪਾਹੀ ਬਨਾਮ ਲਾਲ ਚੰਦ ਪਬਲਿਕ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ (2010) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 753: (2010) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (Civ) 262] ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਡੀਜ਼ਲ ਐਂਡ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚੱਢਾ [(2010) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 601: (2010) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (Civ) 745)। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

30. **ਐਸ.ਐਮ. ਆਸਿਫ ਬਨਾਮ ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਜਾਜ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ

ਸ਼ਕਤੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਹਨ ਜੋ ਕੇਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 8 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"8. ਆਦੇਸ਼ 12, ਨਿਯਮ 6, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਸ਼ਬਦ "ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ" ਅਤੇ "ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ..." ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼12 ਨਿਯਮ 6 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦਾਖਲੇ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਹਨ ਜੋ ਕੇਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਇਕ ਸਮਰੱਥ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਵੇਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

31. **ਬਲਰਾਜ ਤਨੇਜਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੁਨੀਲ ਮਦਾਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 8 ਨਿਯਮ 10 ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

32. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਕਟ, 1976 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਸੋਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

"21. ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਦਾਖਲੇ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ 12 ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

" 6. ਦਾਖਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ..--- (1) ਜਿੱਥੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਾਹੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਦਾਲਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਮਤੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਸਹੀ ਸਮਝੇ ਅਜਿਹੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ।

(2) ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। "

22. ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਥਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1976 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸੋਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਰਾਹਤ ਦੀ

ਹੱਦ ਤੱਕ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਮੌਖਿਕ ਦਾਖਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਮੌਖਿਕ ਦਾਖਲੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

23. ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਖਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਖਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਿਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

33. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪੰਨੇ 3 ਅਤੇ 4 ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਮਨਘੜਤ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁੱਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮਿਤੀ 7.4.2005 ਅਤੇ ਮਿਤੀ 3.5.2005 ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧ/ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਿਰਫ ਸਵੀਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕੁਝ ਪੰਨੇ ਮਨਘੜਤ ਹਨ। ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਘੜਤ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

34. **ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ- ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਮਤਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਯਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਦਾਖਲੇ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬੇਨਤੀ ਯੋਗ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਠੋਸ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਦਾਖਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਦਾਖਲੇ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਯਮ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟਾਂ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਨੋਟ 'ਤੇ ਵੀ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਦਈਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

35. **ਕਰਮ ਕਪਾਹੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਲਾਲ ਚੰਦ ਪਬਲਿਕ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਹੋਰ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਹੋਰ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ

ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਹੋਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਾਖਲੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦਾ ਲਾਭ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਜੈਕੇਟ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

36. **ਊਸ਼ਾ ਰੈਕਟੀਫਾਇਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਸੈਂਟਰਲ ਆਬਕਾਰੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਸਵੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਪਰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਦਈਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

37. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮਿਤੀ1.11.2006 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 25.01.2007 ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਮਿਤੀ 9.2.2007 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਲ 2010 ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਦਾਖਲਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਣ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੰਭੀਰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ

ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

38. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਹੈ। ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਿਤੀ 1.11.2006 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਤੀ 20.3.2007 ਨੂੰ ਮਿਤੀ 20.3.2007 ਦੀ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 3370 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ। **ਅਨੀਗਲਾਸੇ ਯੋਹਾਨਨ ਬਨਾਮ ਰਾਮਲਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਐਸ. ਨਰਸਿਮਹਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (c) ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ (2) ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਬੇਦਾਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 12 ਅਤੇ 13 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

"12. ਧਾਰਾ 16 (c) ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ (ii) ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਬੇਦਾਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਨਿੱਜੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਜੇ ਦਲੀਲਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਅਧਿਐਨ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

13. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (c) ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੁਰਿਆ ਨਰਾਇਣ ਉਪਾਧਿਆਏ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਰੂਪ ਪਾਂਡੇ 1995 Supp. (4) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 542: ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1994 ਐਸ.ਸੀ. 542] ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

39. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਤੀ 03.05.2005 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਰਕਮ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਰਕਮ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

40. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 2017 ਦੇ ਐਫ.ਏ.ਓ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 268 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਿਤੀ 2 ਅਗਸਤ, 2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 2007 ਦੇ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 1557 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਿਤੀ 24 ਜੁਲਾਈ, 2017 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ 2007 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਈਏ ਨੰਬਰ 1557 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

41. ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਬਕਾਇਆ ਵਿਚਾਰ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ।

42. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਿਰਫ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਮਕਸਦ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ

ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕਰੇ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ 2006 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 2046 ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi